

henlede den høitærede Ministers og Thingets Opmærksomhed, sjøndt jeg ikke tvivser om, at den høitærede Minister for længe siden er bekendt dermed. Lad os først begynde med de Præster, som man i 1848 meente vare repræsentationsberettigede under Kongeriget. Disse Præster, over 40 i Tallet, ere ikke valgberettigede til nogen af Landsdelenes Repræsentationer, de ere de eneste Mænd i lignende Stillinger, som ellers efter enhver af Landsdelenes Love vilde være valgbare og valgberettigede og dog ikke ere det til nogen af Landsdelenes Repræsentationer; de ere kun valgbare og valgberettigede til Rigsraadet. Man har rimeligvis fra Slesvigs Side sagt: De høre ikke til Slesvig, de ere Embedsmænd under Kongeriget, og fra Kongerigets Side har man sagt: De høre i Slesvig, der høre de hen; nok er det, at disse Mænd staae uden Valgret til Landsdelenes Forsamlinger. Hvad angaaer Administrationen, da hører man Mange Klage over den og vi kunne jo af det, der her foreligger see, at disse Klager ikke ere ubegrundede. Med Hensyn til Lovgivningen raadfører man sig paa den ene Side med Bissen over Als om kirkelige Love; der har f. Ex. af ham været fordret Betænkning om det ifjor forelagte Lovforslag om borgerligt Egtteskab. Man raadfører sig ogsaa med Provsten for det Tørninglehnske, idet han har sit Sæde paa Ribe Landemøde, og der har han f. Ex. deeltaget i Forhandlingerne om Menighedsraadet. Men naar der nu kommer noget Virkeligt ud af denne Raadførelse, naar der udkommer en Lov, saa bliver den derovre opfattet saaledes, at den er „til Meddelelse for Geistligheden og ikke til Bekjendtgjørelse for Menigheden“. Jeg har et Circulaire, hvoraf dette bestemt fremgaar; det er udstedt den 26de April 1855 af Bissen paa Als i Anledning af Sognebaandets Løsning; han htrer sig deri saaledes: „Idet jeg herved til Efterretning tilstiller Embedsbrødrene paa Trø 16 Exemplarer af Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Løsning, skal jeg for at forebygge Misforstaaelser og Forespørgsler bemærke, at jeg ikke kan anerkjende denne Lov gjældende i Bispedømmet saavel af formelle som af materielle Grunde.“ Blandt disse Grunde anføres, at ligesom de deryørende Beboere ikke i Rigsda-

gen ere repræsenterede, saaledes har det vistnok ikke været og ikke kunnet være dennes Hensigt at give Love for dem; Love, der i Rigsdagen ere forhandlede, kunne ikke der være gjældende. Han htrer dernæst, at han betragter saadanne Love som sig meddeelte til Efterretning og ikke til Efterlevelse og beklager, at den kirkelige Lovgivning saaledes er standfæst for Den. Ganste ligeledes udtaler han sig i Circulaire af 22de Mai 1855 i Anledning af Loven om Confirmation to Gange om Aaret: „Idet jeg herved tilstiller deres Høierværdighed og øvrige Embedsbrødre Loven til Efterretning, ikke til Bekjendtgjørelse, skal jeg i det Væsentlige, under Henhold til det i Skrivelse af 26de forrige Maaned Anførte, bemærke, at jeg ikke kan ansee Loven for gyldig og gjældende i Bispedømmet“. Længere hen hedder det, „at Ministeriet ikke nogenstunde har gjort fjerneste Mine til at indføre de med Rigsdagen forhandlede, de geistlige Forhold vedkommende Love, idet det endog har unbladt at anvende dem der, hvor de kunde gjøres gjældende som administrativt Princip eller indre geistligt Anliggende.“

Jeg har nu altsaa oplyst, hvilken Skjæbne de kirkelige Love have i disse Dele af Slesvig, som henhøre under det danske Cultusministerium; i Tørninglehn er det mig bekjendt, at der følges samme Fremgangsmaade. Altsaa, de kirkelige Reforme, der ere foretagne: Religionsfriheden, Bestemmelsen, at Daaben er bleven til en reen kirkelig Sag og frit fra verdselig Tvang, Menighedsraads Indførelse, Sognebaandets Løsning osv., finde ikke Andendelse paa 57,000 Mennesker, der høre under Kirke- og Underviisningeministeriet. 3 12 samfulde Aar er der ikke udstedt nogen Lov. Det er jo en Tilstand, som ikke laaber sig holde, og jeg puslede derfor meget gjerne Oplysning af den høitærede Minister om, hvorledes han opfatter dette hele Forhold.

Kan det blive staaende, som det er? Kunne vi for hvert Aar ved Finantsloven mindes om, at der under Kongerigets Rigsdag henhører geistlige Sager fra Als, vi kunne ligesaa godt tilspøe fra det Tørninglehnske, uden at vor Lovgivning der kommer i Kraft? Kan Als ved-